

2020Z01476

Vragen van het lid **Snels** (GroenLinks) aan de Minister-President en de Minister van Financiën over *miljonairs tegen belastingontwijking en voor hogere belastingen* (ingezonden 29 januari 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met de petitie van 121 miljonairs/miljardairs, waarin zij stelling nemen tegen belastingontwijking en vragen om belastingverhogingen voor de allerrijksten?¹

Vraag 2

Klopt het dat de Minister-President deze petitie niet steunt² en de Minister van Financiën wel?³ Wat is het kabinetsbeleid ten aanzien van deze petitie? Volgt het kabinet de lijn-Rutte of de lijn-Hoekstra?

Vraag 3

Is de Minister van Financiën het met de Minister-President eens dat «rijken in Nederland al genoeg belasting betalen»?

Vraag 4

Deelt het kabinet de analyse van deze miljonairs/miljardairs dat de superrijken en bedrijven de laatste decennia steeds minder belasting zijn gaan betalen? In hoeverre heeft Nederland hier volgens u aan bijgedragen?

Vraag 5

Wat is volgens u de relatie tussen belastingontwijking en de toegenomen rijkdom van miljonairs/miljardairs wereldwijd? Deelt u de mening dat belastingontwijking in/via Nederland de afgelopen decennia heeft bijgedragen aan de toegenomen vermogensontwikkeling van de rijken?

¹ Millionaires against pitchforks (www.millionairesagainstpitchforks.com)

² BNR, 24 januari 2020 (<https://www.bnr.nl/nieuws/financieel/10400926/rutte-miljonairs-betalen-al-genoeg-belasting-in-nederland>)

³ BNR, 23 januari 2020 (<https://www.bnr.nl/nieuws/internationaal/10400770/minister-hoekstra-terecht-dat-allerrijksten-meer-belasting-betalen>)

Vraag 6

Wat betekent de reactie van de Minister van Financiën tegen BNR dat de allerrijksten meer belasting moeten gaan betalen voor het Nederlandse beleid? Hoe bakent u de groep «allerrijksten» af? Hoeveel meer belasting zouden de allerrijksten volgens u moeten betalen? Gaat dit leiden tot aanvullend kabinetsbeleid of bedoelt u dit slechts als oproep voor de volgende formatie?

Vraag 7

Op welke manier heeft u zich bij het World Economic Forum in Davos ingespannen om belastingontwijking tegen te gaan en te pleiten voor belastingverhogingen voor de allerrijksten? Hebt u beiden dezelfde boodschap uitgedragen? Met wie heeft u hierover gesproken? Hoe verliepen deze gesprekken? Welke concrete resultaten of toezeggingen heeft u binnengehaald?

Vraag 8

Onderschrijft de Minister-President de analyse van Oxfam dat superrijken tot 30% minder belasting betalen dan ze zouden moeten betalen? Onderschrijft de Minister-President het onderzoek van de Verenigde Naties dat ontwikkelingslanden jaarlijks zo'n 100 miljard euro mislopen vanwege belastingontwijking door multinationals?⁴

Vraag 9

In hoeverre heeft dit kabinet er aan bijgedragen dat miljonairs/miljardairs meer belasting zijn gaan betalen? Kunt u dit cijfermatig onderbouwen door een vergelijking te maken tussen de belastingafdracht van een fictieve Nederlandse miljonair/miljardair in 2018 en 2021?

Vraag 10

Kunt u op basis van geaggregeerde belastingaangiften laten zien hoeveel de rijkste 1% van Nederland qua vermogens de afgelopen decennia daadwerkelijk heeft afgedragen, en de rijkste 1% van Nederland qua inkomens?

Vraag 11

Bent u bekend met het opinieartikel «Nederlandse multinationals betalen wél netjes belasting»?⁵ Kunt u reageren op de stelling in dit artikel dat «we zijn doorgeschooten met het op spookbeelden en sentiment gebaseerde bashen van multinationals voor vermeend fiscaal gedrag»? Hoe verhoudt deze stelling zich tot de petitie en tot uw antwoord op bovenstaande vragen?

Vraag 12

Is de Minister-President op de hoogte van de huidige wetenschappelijke inzichten over vermogensongelijkheid?⁶ Hoe verhoudt zijn uitspraak dat miljonairs genoeg belasting betalen zich tot het feit dat in Nederland de top 1% van de vermogenden 17% van het totale vermogen bezit (25% als pensioenen niet worden meegerekend) en de top 10% de helft van het vermogen bezit (61% als pensioenen niet worden meegerekend)?⁷

Vraag 13

Is de Minister-President op de hoogte van de huidige wetenschappelijke inzichten over belastingontwijking? Hoe verhoudt zijn reactie op de petitie zich tot het feit dat bijna 40% van de wereldwijde buitenlandse directe investeringen plaatsvindt via lege brievenbusfirma's en dat de helft van deze «fantom-investeringen» via Nederland/Luxemburg loopt?⁸

⁴ De Volkskrant, 23 januari 2020 (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/superrijken-smeken-om-meer-belasting-voor-de-allerrijksten-op-economische-top-in-davos~bda4d464/>)

⁵ Het Financieele Dagblad, 19 januari 2020 (<https://fd.nl/opinie/1331421/nederlandse-multinationals-betalen-wel-netjes-belasting>)

⁶ Piketty (2014), Kapitaal in de 21ste eeuw.

⁷ Caminada, Goudswaard & Knoef (2014), Vermogen in Nederland gelijk verdeeld sinds eind negentiende eeuw

⁸ Damgaard, Elkjaer, Johannesen (2019), The rise of phantom investments

Vraag 14

Is de Minister-President op de hoogte van de huidige wetenschappelijke inzichten over de belastingdruk op kapitaalinkomen in Nederland? Hoe verhoudt zijn uitspraak dat miljonairs genoeg belasting betalen zich tot het feit dat box 2 door fiscalisten als «pretbox» wordt gezien vanwege de vele uitstel- en afstel mogelijkheden en dat de impliciete belastingdruk op kapitaalinkomen tot de laagste van de EU-landen behoort?⁹

Vraag 15

Hoe kan het dat ngo's, wetenschappers en miljonairs/miljardairs wél pleiten voor eerlijkere belastingen, maar de Minister-President niet?

Vraag 16

Is de Minister-President op de hoogte van het feit dat de voormalig Staatssecretaris van Financiën vermogensongelijkheid een belangrijk thema heeft genoemd in zijn brief over bouwstenen voor een beter belastingstelsel¹⁰ en dat de Kamer heeft gevraagd om verschillende mogelijkheden van hogere belastingen op vermogens boven 1 miljoen euro te onderzoeken?¹¹ Hoe verhoudt zijn uitspraak dat miljonairs genoeg belasting betalen zich tot bovengenoemde feiten?

Vraag 17

Kunt u deze vragen een voor een beantwoorden?

⁹ Jacobs (2019), Fundamentele hervorming van belastingen op kapitaalinkomen.

¹⁰ Kamerstuk 32 140, nr. 50.

¹¹ Kamerstuk 35 302, nr. 55